รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

<u>ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ</u>

๑. ชื่อ-สกุล นายสังวาลย์ สุนทอง

๒. เลขประจำตัวประชาชน

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๑๒๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแวง อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ ๐๙๒-๗๖๕-๗๑๑๑ Facebook : Sungwal Suntong Line ๐๙๒-๗๖๕-๗๑๑๑
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๕

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☑ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕.ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
สถาบันการศึกษา วิทยาลัยเกษตรจังหวัดนิงาตะ ประเทศญี่ปุ่น
(Niigata prefectural Agricultural College Japan)
คณะ/สาขาวิชา ปศุสัตว์

๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☑ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ สอนภาษาญี่ปุ่น - ไทย ออนไลน์ ,ล่าม ไทย - ญี่ปุ่น

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๔

<u>ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)</u>

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงเรียนรู้การผลิตข้าวเหนียวดำอสิตะ

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ ธนาคารน้ำใต้ดิน

๓.๒ ไม้ป่าเศรษฐกิจ

๓.๓ เกษตรผสมผสานแบบธรรมชาติและเกษตรยั่งยืน

๓.๔ การเลี้ยงแมลงโปรตีน BSF

๓.๕ บ้านดิน

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

- การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ข้าวเหนียวดำอสิตะ)

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

- การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ (รูปแบบโคก หนองนา โมเดล)

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- การบริหารจัดการน้ำ/ส่งน้ำระยะไกล
- การเลี้ยงแมลงโปรตีน (BSF)
- ธนาคารน้ำใต้ดิน

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหาและรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

- หลักสูตรการสร้างบ้านดินและฟาร์มสเตย์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

<u>วัตถุประสงค์</u>

- เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจในด้านการทำการเกษตรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีแนวทางการปฏิบัติรวมทั้งได้แนวคิดในการสร้างอัตลักษณ์ให้กับแปลงเกษตรของตนเอง

<u>เนื้อหาและรูปแบบการถ่ายทอดความรู้</u>

- สาธิตการปั้นก้อนดินเพื่อสร้างบ้านดิน
- ให้ความรู้ด้านการเกษตรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

<u>รูปแบบการถ่ายทอด</u>

- มีฐานเรียนรู้และสาธิตการปั้นดินเพื่อสร้างบ้านดิน

ปั้นดิน...
ให้เป็น บ้าน
" บ้านหนึ่งหลัง ต้องตัดต้นไม้ที่มีอายุครึ่งค่อนชีวิตของคน
หรือระเบิดภูเขาหิน เพื่อนำมาสร้าง ป่าไม้หรือภูเขาหินเหล่านี้
คงไม่มีโอกาสที่จะกลับมาเป็นแบบเดิมได้อีก ป่าเขาและธรรมชาติ
ที่มีอยู่น้อยแล้ว คงต้องหมดไป บ้านปกติหนึ่งหลัง มีอายุ
ประมาณ ๕๐ ปี ปูนจะเริ่มร่อนต้องรื้อทิ้ง..."
การวางแผนสร้างบ้านดิน
เตรียมการก่อสร้างบ้านดิน
1.เตรียมแรงงาน
2.ระยะเวลา
3.แหล่งดิน
4. สถานที่สำหรับสร้างบ้านดิน
ดิน
ดินที่ดีในการนำมาทำก้อนดินดิบคือ
ดิน ร่วนปนทรายในแถบภาคอีสาน
อุปกรณ์ทำบ้านดิน
1. ไม้แบบขนาดกว้างคูณยาวคูณสูงเท่ากับ
8 x 16 x 4 นิ้ว
2. กระบะผสมปูนขนาด 200 ลิตร จำนวน
ตามความเหมาะสม
3. จอบขุดดิน 1-2 ด้าม
4. เกียงฉาบปูน
5. แปรงทาสี และฟองน้ำ
6. ระดับน้ำ
7. วัสดุมุงหลังคาและไม้ทำโครงหลังคา
8. ตะปู
9. ที่ปาดปูนเวลาฉาบเรียบ
10.ไม้จับระดับ (ถ้าต้องการ)
11. กะละมังผสมสีดินทา
12.ถังใส่น้ำ
วิธีการก่อสร้างบ้านดิน
1.เทพื้นคอนกรีตในพื้นที่สูงที่น้ำท่วมไม่ถึง
2.เทคานบนพื้นคอนกรีตกำหนดตำแหน่ง
ห้องต่างๆ เช่น ห้องนอน ห้องครัว ห้องน้ำ
เป็นต้น
3.ก่อผนังและวางแผนช่องลม ช่องแสง
ช่องหน้าต่าง
4. การฉาบผนังดิน
5. การทำสีดิน
6. การทาสีดิน
7. การทำโครงสร้างหลังคาบ้านดิน
8. การทำเสาดิน
9. การทำห้องน้ำดิน
10. การทำฝ้าดิน
บ้านดินหน้าฝน
การทำบ้านดินส่วนใหญ่จะเว้นช่วงหน้าฝนไว้ เพราะไม่สามารถทำก้อนดินได้ ดังนั้นในช่วงที่ผ่าน
มาจะเห็นได้ว่าหลายที่งดทำบ้านดินหน้าฝน แต่จากการศึกษาทดลองพบว่า มีวิธีที่สามารถทำบ้าน
ดินในหน้าฝนได้ แต่จะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มในส่วนของวัสดุกันฝน ด้วยการทำ"อุโมงค์ครอบก้อนดิน" ซึ่ง
สามารถทำให้ก้อนดินแห้งได้เร็วขึ้น โดยทำโครงหลังคาเป็นรูปจั่วสูงประมาณ ๗๐-๘๐ ซม. เป็น
แนวยาวตามปริมาณของอิฐ และวางแนวตามทิศทางลม เมื่อมีฝนตกให้นำผ้ากันฝนมาคลุม แต่
ถ้าฝนไม่ตกให้นำผ้าออก ส่วนการทำตัวบ้านดิน ก็ให้ทำเสาหลังคาคลุมกันฝนในลักษณะเดียวกัน
ข้อเท็จจริงสนุก ๆ:
คุณค่าของการสร้างบ้านดิน จึงอยู่ตรงการสร้างบ้านบนวิถี
พึ่งพาตนเอง ลดการซื้อหาปัจจัยจากภายนอกชุมชน ทำให้มนุษย์
สรรพสัตว์สิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลและลงตัว
เอกสารอ้างอิง
มูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ
114 ซอย B12 หมู่บ้านสัมมากร แขวงสะพานสูง
เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240
โทรศัพท์/โทรสาร 02-7294456
อีเมล์ agrinature01@yahoo.co.th
เวปไซต์ http://www.agrinature.or.th

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายสังวาลย์ สุนทอง ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอพระยืน ได้เข้าร่วมประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับจังหวัด ซึ่งจังหวัดขอนแก่นได้จัดการประชุม ปี ละ ๔ ครั้ง โดยเชิญ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอ เข้าร่วมประชุม เพื่อวิเคราะห์และเสนอแผนการพัฒนาการเกษตรของจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

มีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอพระยืนและคณะกรรมการ ศพก. อำเภอพระยืน ในการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗

ภาคผนวกที่ 3.3

แผนเสริมสร้างศักยภาพ

แผนการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอวัดเพลง และ ศูนย์เครือข่าย

อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ชนิดสินค้า ข้าว

หลักสูตรการเรียนรู้	จำนวนเป้าหมาย (ราย)	สถานที่จัดอบรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			เจ้าภาพหลัก
			ต.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
ขั้นเตรียมการ															
1. รับสมัครเกษตรกร	10														สนง.เกษตรอำเภอ
2. สรุปข้อมูลเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม	10														สนง.เกษตรอำเภอ
3. จัดทำแผนเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	10														สนง.เกษตรอำเภอ
4. จัดทำหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	10														สนง.เกษตรอำเภอ
5. สรุปผลการเตรียมการ	10														สนง.เกษตรอำเภอ
ขั้นตอนการดำเนินการ															
1. การอบรมเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ															
1.1 ครั้งที่ 1 สถานที่ ศพก.เครือข่าย นายวันชัย ผาสุดะ	10				23 ธ.ค.67										สนง.เกษตรอำเภอ
หลักสูตร การจัดการแปลงนาข้าวหลังการเก็บเกี่ยว					23 ธ.ค.67										สนง.เกษตรอำเภอ
1.2 ครั้งที่ 2 สถานที่ ศพก.เครือข่าย นายวันชัย ผาสุดะ	10						12 ก.พ.68								สนง.เกษตรอำเภอ
หลักสูตร การผลิตข้าวตามมาตรฐานข้าวยั่งยืน							12 ก.พ.68								สนง.เกษตรอำเภอ
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	10														
สถานที่ ศพก.อำเภอพระยืน	10									20 พ.ค.68					สนง.เกษตรอำเภอ
ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้															
1. การปลูกข้าวเบี่ยกสลับแห้ง	10									20 พ.ค.68					สนง.เกษตรอำเภอ
2 การจัดการน้ำ	10									20 พ.ค.68					สนง.เกษตรอำเภอ
3 การสร้างเครือข่ายการตลาด	10									20 พ.ค.68					สนง.เกษตรอำเภอ
ขั้นตอนสรุปผลการดำเนินกิจกรรม															
สรุปผลการดำเนินงานและรายได้ของเกษตรกรผู้นำ	10														สนง.เกษตรอำเภอ

<u>ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)</u>

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ปกติทำงานอยู่กรุงเทพ ประมาณ ๓๕ ปี เพิ่งกลับมาอยู่บ้านได้ ๓ ปี และเนื่องจากกลับมาแต่ละครั้ง ได้มองเห็นว่าสังคมเกษตรจะมีปัญหาในอนาคต เพราะว่าลูกหลานหรือคนรุ่นใหม่มองว่าการเกษตรไม่สำคัญ ไม่น่าทำและไม่สืบต่อ หรือทำในพืชเชิงเดี่ยว เลยต้องการจะทำเป็นตัวอย่างหรือสร้างเสน่ห์ในการทำการเกษตร ให้คนเห็นว่าการทำเกษตรสามารถทำเป็นงานอดิเรกได้ หรือทำควบคู่ไปกับการทำงานอย่างอื่นได้เช่นกัน ส่วนใหญ่พื้นที่ทำการเกษตรโดยรอบนี้ จะเป็นการปลูกพืชชนิดเดียว เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตไปแล้ว เกษตรกรก็จะว่างเว้นจากการทำการเกษตร ปล่อยพื้นที่เกษตรรกร้างไป จึงอยากทำเป็นตัวอย่างสำหรับผู้ที่สนใจและพบเห็นสามารถแวะเข้ามาดู มีจุดเรียนรู้ต่างๆ พร้อมให้คำปรึกษาและแนะนำ

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาความแห้งแล้งในพื้นที่การเกษตร ไม่มีน้ำสำหรับทำการเกษตร ทำให้ต้องไปศึกษาวิธีการเติมน้ำให้พื้นที่ จากการทำ “ธนาคารน้ำใต้ดิน” คือ การเติมน้ำกักเก็บเอาไว้ที่ชั้นใต้ดินชั้นหินอุ้มน้ำ ซึ่งในช่วงฝนตกหรือมีน้ำมาก ธนาคารน้ำใต้ดินก็จะช่วยดูดซับน้ำไว้ ลดปัญหาน้ำท่วมขังได้ และเมื่อถึงช่วงหน้าแล้งที่ขาดแคลนน้ำ เราก็สามารถสูบน้ำขึ้นมาใช้ได้ นอกจากนี้ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขุดบ่ออีกด้วย เนื่องจากระดับน้ำใต้ดินฟื้นตัวขึ้นมาทำให้ไม่ต้องขุดบ่อน้ำลึกกว่าเดิม

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การให้น้ำในพื้นที่เกษตรโดยอาศัยหลัก ธนาคารน้ำใต้ดิน มาใช้ ทำให้พื้นที่เกษตรไม่ขาดแคลนน้ำมีใช้ตลอดทั้งปี ในขณะที่แปลงข้างเคียง เมื่อเข้าสู่ช่วง ฝนทิ้งช่วง จะทำให้ขาดแคลนน้ำและทำให้ผลผลิตลดลง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การทำ ธนาคารน้ำใต้ดิน จะทำการขุดสระ ในพื้นที่การเกษตรจำนวน ๕ สระ โดยแต่ละสระจะมีความลึกไม่น้อยกว่า ๗ เมตร และมีคลองส่งน้ำเชื่อถึงกันทุกสระ เพื่อเป็นการเติมน้ำให้แต่ละสระมีน้ำตลอดฤดูกาล และในพื้นที่เกษตร

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การปลูกข้าวเหนียวดำอสิตะ เป็นการผลิตข้าวฯ โดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งจะใช้การปลูกปอเทือง ช่วงเดือน ธันวาคม และไถกลบในเดือนมีนาคม เพื่อให้เป็นปุ๋ย และในช่วงเดือนกันยายนจะใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ ส่วนการให้น้ำจะควบคุมระดับน้ำในนาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม (ประมาณ ๑๐-๑๕ เซนติเมตร)

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าวเหนียวดำอสิตะ พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้าข้าวเหนียวดำอสิตะ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าไถเตรียมดินครั้งที่ ๑ เป็นเงิน ๓๕๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าไถเตรียมดินครั้งที่ ๒ เป็นเงิน ๕๕๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปลูก เป็นเงิน ๑๕๐บาท/ไร่

๑.๔) ค่าปุ๋ยชีวภาพ เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่

๑.๕) ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน ๘๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๒,๐๕๐ บาท/ไร่

รายได้ ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....-.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....-.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....-.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวเหนียวดำอสิตะ

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

เป็นแหล่งเรียนรู้การเกษตรให้กับชุมชน รวมทั้งเป็นแหล่งเรียรู้การนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้มนการเกษตร ซึ่งพื้นที่ทำ ธนาคารน้ำใต้ดิน ก็เป็นแหล่งต้นน้ำให้กับพื้นที่ข้างเคียงอีกทางหนึ่งด้วย

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ :

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การในเทคโนโลยี ธนาคารน้ำใต้ดิน มาใช้ในพื้นที่ ทำให้เป็นแหล่งต้นน้ำให้กับพื้นที่ข้างเคียงได้รับประโยชน์ในเรื่องของน้ำการเกษตร จากการสอบถามและสังเกตพื้นที่ข้างเคียงจะมีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดฤดูกาล รวมทั้งการทำการเกษตรโดยไม่พึ่งพาสารเคมี ส่งผลให้มีสุขภาพที่ดีขึ้นอีกทางหนึ่ง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ในพื้นที่การเกษตรจะมีการอนุรักษ์ไม้ป่า และมีการปลูกไม้ยืนต้นเพิ่มเติม ทำให้เกิดประโยชน์ในด้านการรักษาสมดุลของสภาพแวดล้อม ซึ่งป่าไม้และพืชพรรณต่างๆ มีบทบาทสำคัญในการดูดซับมลพิษและปล่อยออกซิเจน ทำให้มีอากาศสะอาดและน้ำบริสุทธิ์ รากของต้นไม้ช่วยยึดดินไว้ ทำให้ดินไม่ถูกน้ำหรือลมพัดพาไปไหน รวมทั้งป่าไม้เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ป่าและมนุษย์ เช่น ผลไม้ สมุนไพร และสัตว์ป่า

การอนุรักษ์ไม้ป่า ยังสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และพักผ่อนหย่อนใจ ป่าไม้เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและระบบนิเวศที่สำคัญ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

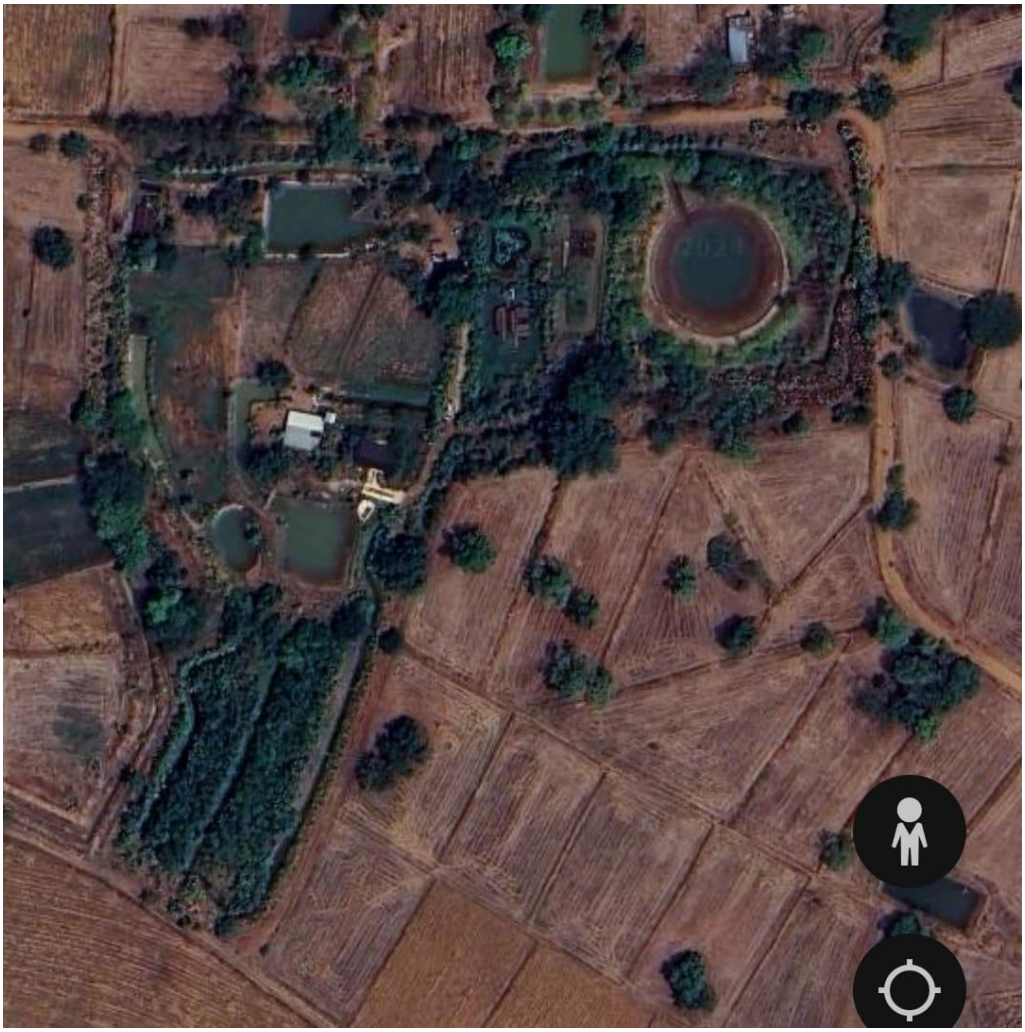

ภาพแผนที่ แสดงพื้นที่ของ ศพก.อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

มีข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของอำเภอพระยืน และ เป็นแหล่งสาธิตการผลิตข้าวที่ไม่ใช้สารเคมีในการผลิตทำให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ต่อไป

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก. เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ด้านการใช้ประโยชน์จาก ธนาคารน้ำ มีเกษตรกรทั่วไป รวมทั้งนักศึกษา มาศศึกษาดูงานในพื้นที่

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศพก. เป็นแหล่งให้คำปรึกษา ด้านการเกษตรทั้งสินค้าเกษตรรวมทั้งการปลูกป่า และธนาคารน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฝนทิ้งช่วงได้

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศพก. มีฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร ให้เกษตรกรทั่วไปเข้ามาศึกษา และนำไปปฏิบัติต่อไป

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรทั่วไปสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้ที่ ศพก.หลัก และช่องทาง Facebook : Sungwal Suntong

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

เป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำ ธนาคารน้ำในพื้นที่เกษตร รวมทั้ง ยังเป็นศูนย์เรียนรู้การเกษตรเครือข่ายTHAI JAEC LEARNING CENTER ธนาคารน้ำใต้ดิน และเกษตรธรรมชาติพึ่งพาตนเอง

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

เป็นตัวแทนของ ศพก. อำเภอพระยืน ไปร่วมประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับจังหวัด

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานในฐานะ ศพก. (ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร) คือการได้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม การได้เห็นเกษตรกรในพื้นที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเกษตรและเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ เป็นสิ่งที่สร้างความภาคภูมิใจอย่างยิ่ง

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ร่วมเป็นจิตอาสาในการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น ทำความสะอาดที่สาธารณะ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- นำชาวบ้านร่วมจิตอาสา ร่วมทั้งสละเวลามาเป็นครูสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ให้กับเด็กนักเรียนภายในชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำวันนี้ให้ดีที่สุดเพื่ออนาคตต่อไปของลูกหลาน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นางสาวธัญญลักษณ์ พลีพูล เกษตรอำเภอพระยืน และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอพระยืน

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

แบบสัมภาษณ์

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ไม่มี